

ZEMĚPISNÁ OLYMPIÁDA 2004

Kategorie A - Okresní kolo

Název školy:

Adresa:

.....
Jméno a příjmení

.....
Třída

.....
Datum

PRÁCE BEZ ATLASU

Spojením vytvoř správné dvojice.

5

a. Délka rovníku	1. 510 mil. km ²
b. Atronomická jednotka	2. 384 000 km
c. Povrch Země	3. 6 378 km
d. Poloměr Země	4. 40 000 km
e. Vzdálenost Země – Měsíc	5. 150 mil. km

Jeden bod za správné řešení, za chyby neodčítat. a4, b5, c1, d3, e2

21. 12. jsi vyjel do Sao Paula. Jak dlouhý stín vrhá metrová hůl (kolmá k zemskému povrchu), je-li 12:00 hodin místního času. Zaškrtni správnou odpověď. 2

- A) 23,5 cm
 B) 66,5 cm
 C) žádný stín
 D) 100 cm

Dva body za správné řešení, za chyby neodčítat.

Ve které fázi Měsíce dochází k zatmění Slunce? Zaškrtni správnou odpověď. 2

- A) úplňku
 B) první čtvrti
 C) třetí čtvrti
 D) novu

Dva body za správné řešení, za chyby neodčítat.

M	A	R	S	V	E	N	Ť	U	Š
E	V	Ě	A	S	A	Ť	Ī	Ď	Ě
M	Z	E	Ť	R	V	Ī	Ě	Ď	Ě
G	A	J	U	P	Ī	Ť	E	R	K
Ī	Ť	U	R	R	Ď	Ī	Ť	U	N
S	M	U	N	K	M	Ť	A	Ž	E
Ě	Ě	R	P	Ď	U	A	S	Ī	T
M	N	A	S	R	Ť	N	U	Ď	N
Ī	N	Ā	Ť	Ī	V	S	E		

Nápověda - DEIMOS, TITAN

5

Které pojmy z osmisměrky souvisí s oběhem Země kolem Slunce a otáčením Země kolem osy? **Svítání, rok**

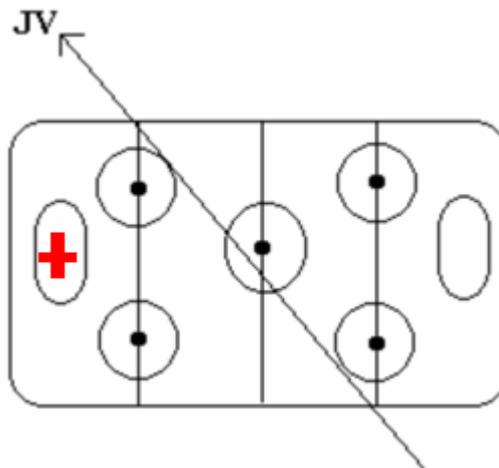
Tajenka: **Venuše, Merkur, Neptun**

Za každý správný pojem 1 bod

Jaký je maximální rozdíl místních časů v České republice v případě, že délkový rozdíl míst, které se nacházejí nejvýchodněji a nejzápadněji, je přibližně 6°. 2

24 minut

Na stadiónu Slovan Ústí nad Labem se ústecký brankář dívá na zahajovací vhazování západním směrem. 2
Vepiš křížek do branky, ve které stojí.

Body pouze za správnou odpověď.

V přesmyčkách v levém sloupci najdi geografické pojmy a do dvojice ke každému logicky přiřaď z druhého 5
sloupce jemu odpovídající.

G R A T O K A R F I E	U C L E S N
V N I V R C E S T E	A K L A B O
R A M O S A T F É	É R I E L F
E M Í R V S	L O A N P A T I
A V A N S A	S B U G Ó L

kartografie – glóbus, vrstevnice – reliéf, atmosféra – oblaka, vesmír – Slunce, savana – antilopa
Bod za každé správné spojení.

Nacházíš se na 120. stupni západní délky. Vyjdeš-li na západ a překročíš-li 87 délkových stupňů, dostaneš se 2
na:

A) 27° východní délky

B) 153° západní délky

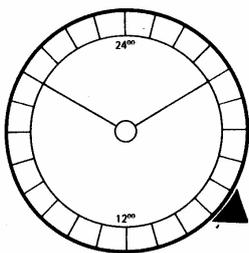
C) 33° západní délky

D) 153° východní délky

Zaškrtni správnou odpověď.

Body za správnou odpověď. Za chyby neodčítat.

2

Do obrázku vyznač délku noci 21. 6. na 45 stupni severní šířky.

Vyznačena musí být menší část výseče.

Z nabídky vyber vhodná měřítko pro uvedené mapy a přiřpiš je na příslušné řádky. Mapy by se měly vejít 4
na formát A3.

A) mapa světa 1:80 000 000

A) mapa Evropy 1:15 000 000

B) mapa České republiky 1:1 200 000

mapa tvého kraje 1: 500 000

Za správné přiřazení 1 bod, za chyby neodčítat.

Ve skryvačkách jsou ukryty termíny spojené s mapami a prací s nimi. Najdi je a vysvětli.

3

B	T	Í
A	O	N
K	R	?

E	K	Í
D	P	N
O	L	?

F	K	T
A	O	A
G	R	R

Obratník - rovnoběžka, Raka, Kozoroha, 23,5° zeměpisné šířky;

Poledník - součást zeměpisné sítě, myšlená čára vedená po povrchu Země, spojnice pólů;

Kartograf - člověk, který se věnuje konstrukci (tvorbě) map.

Bod za každé správné vysvětlení. Za pouhé nalezení pojmu 0.

Oprav chyby v textu, správně doplň chybějící pojmy:

11

Planety jsou vesmírná tělesa, která obíhají okolo Slunce. Tepelné a světelné záření Slunce je planetami zčásti pohlcováno (proto se zahřívají) a zčásti odraženo (proto „svítí“). Okolo některých planet obíhají menší vesmírná tělesa – **umělé** družice. Nazýváme je měsíce. Planety zemského typu – Merkur, **Uran**, **Saturn**, Země – mají pevný povrch a nejvýše dva měsíce. Planety typu Jupitera – Jupiter, **Mars** a Neptun – jsou mnohem větší, rychleji se otáčejí, mají husté ovzduší, hodně měsíců a prstence.(meteor) jsou malá vesmírná tělíska mezi planetami. Většinou jsou to zbytky rozpadlých vesmírných těles. Dostanou-li se do blízkosti Země, při průletu atmosférou se zahřejí, roztaví se a některé se i vypaří. (komety) jsou tělesa pohybující se až za oběžnou dráhou Pluta. Jsou jich miliony. Mají až 100 km v průměru. Jejich jádro je tvořeno zmrzlými plyny a horninami.

Přirozené -Venuše, Mars - Saturn, Uran

Za každý pojem 1 b

Napiš odpovědi na otázky.

6

A. Jakou zeměpisnou šířku musí mít místo, aby v něm bylo v poledne Slunce v nadhlavníku právě jednou v roce?

23,5° severní nebo jižní šířky

B. Jakou zeměpisnou šířku musí mít místo, aby v něm právě jednou v roce Slunce nevyšlo nad obzor?

66,5° severní nebo jižní šířky

C. Jakou zeměpisnou šířku musí mít dvě místa na Zemi, aby v nich byla dnes stejně dlouhá noc?

stejnou

2 body vždy za každou správnou odpověď.

ZEMĚPISNÁ OLYMPIÁDA 2004

Kategorie A - Okresní kolo

Název školy:

Adresa:

.....
Jméno a příjmení

.....
Třída

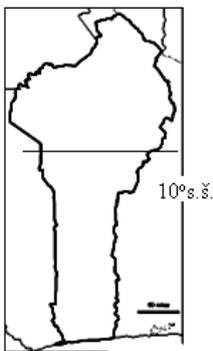
.....
Datum

PRÁCE S ATLASEM SVĚTA

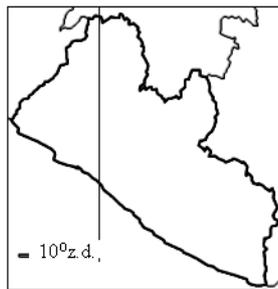
Na mapkách vidíš obrysy afrických států. Napiš k číslům názvy států.

4

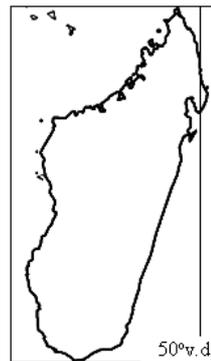
1. Benin

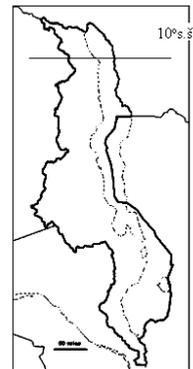
2. Libérie

3. Madagaskar

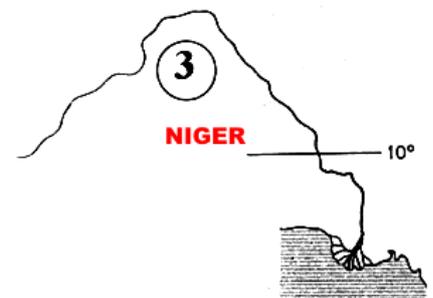
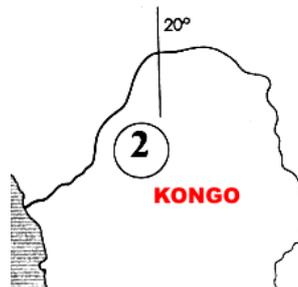
4. Malawi

Jeden bod za každou správnou odpověď.

Na mapkách vidíš obrysy afrických řek. Napiš k číslům jejich názvy.

3

Jeden bod za každou správnou odpověď.

Urči a zapiš zeměpisnou polohu:

A. ústí řeky Jenisej

84° v. d. 71° s. š.

B. Velikonoční ostrov

105° z. d. 26° s. š.

2

Jeden bod za každou úplnou správnou odpověď. Za chyby neodčítat

V atlase najdi, ke kterým planetám patří uvedené měsíce a podtrhni ty, které jsou menší než Měsíc. 2

A. <u>Tethys</u>	A. Saturn
B. Titan	B. Saturn
C. <u>Triton</u>	C. Neptun
D. Io	D. Jupiter
E. Ganymedes	E. Jupiter

Jen vše správně přiřazeno – 1 b, celé správné podtržení – 1 b;

Podle atlasu doplň chybějící údaje o nejvyšších horách kontinentů. 3

STÁT	HORA	POHOŘÍ	NADMOŘSKÁ VÝŠKA (m)
Austrálie	Mount Kosciusko	Australské Alpy	2228
Nepál	Mt. Everest, Sagarmatha, Qomolangma	Himálaj	8848
Keňa, Tanzánie	Uhuru	Kilimandžáro	5895

Za celý správný řádek – 1 b, Celkem 3 body (Je-li více možností, postačí jedna správná)

Tvá kamarádka ze San Francisca má 30. října osmnácté narozeniny. Oslavu naplánovala na osmou hodinu večerní. Kdy jí musíš z Prahy zavolat, abys ji překvapil přesně na úvod oslavy? 2

31. října v 5:00 ráno

Body pouze za celou správnou odpověď.

V učebnici zeměpisu z roku 1868 v části „O Zemi“ byl následující text: 7

„Obyvatelé zemští, kteří s námi na též rovnoběžnici, ale 180 stupňů vzdáli přebývají, slovou naši vedledomci. Ti, kteří obydli svá mají na témž poledníku, ale o tolikéž stupňů na jih od rovníka, o kolik my od něho bydlíme na sever, nazývají se naši protidomci. Ti pak, kteří bytují tam, kde se poledník našich vedledomců a rovnoběžnice našich protidomců prostřihují, jsou naši protinožci. Naši protinožcové jsou tedy vedledomci našich protidomců a protidomcové našich vedledomců.“

Úkol: Urči zeměpisné souřadnice míst, kde by bydleli naši:

- „vedledomci“ 50° s. š. 165° z. d.
- „protidomci“ 50° j. š. 15° v. d.
- „protinožci“ 50° j. š. 165° z. d.

Zeměpisné souřadnice zjišťuj ve vztahu k Praze.

Je pravdivé tvrzení, že naši protinožci žijí v Austrálii? **Ne**

Dva body za každé správné určení souřadnic. Jeden bod za odpověď.

Prohlédni si výřez z turistické mapy a vyber správná tvrzení, nebo je v nabídce podtrhni. Chyby oprav 7
na příslušný řádek. (Vrstevnice jsou po 10 m.)

Nejvyšším bodem v mapě je vrchol Milešovky v nadmořské výšce 850 m. (836,5 m, lze uznat i 837 m)

Milešovka je chráněným územím.

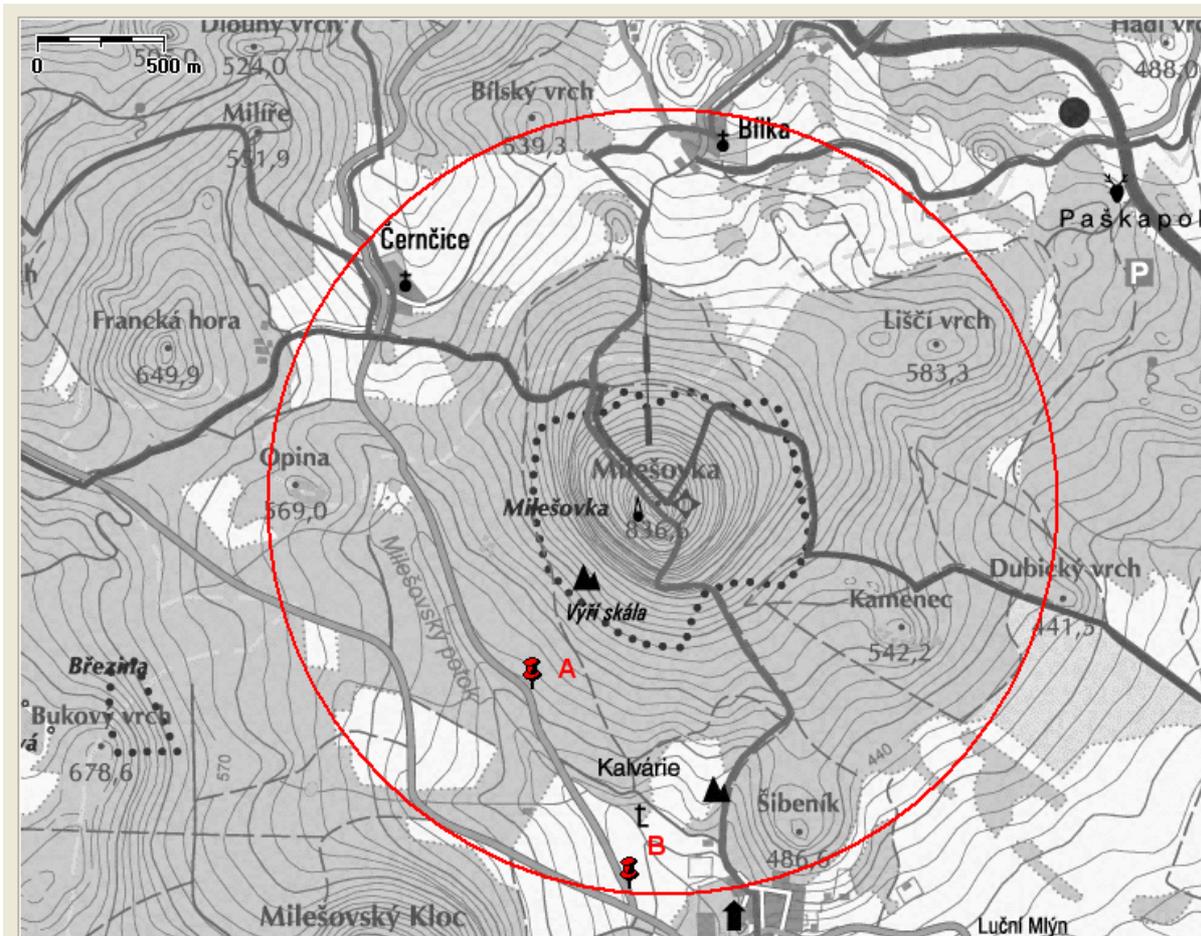
Vzdušná vzdálenost mezi vrcholem Milešovky a Liščím vrchem je 1,2 km.

Milešovský potok opouští kruhem vyznačené území v nadmořské výšce 350 m (390 m)

Silnice mezi body A a B stoupá. (klesá)

Nejprudší svah z Liščího vrchu je směrem na západ, východ, **jihovýchod**, severozápad.

Kaplička v Černčicích je z vrcholu Milešovky vidět pod azimutem 60°, 120°, **310°**.

Za každou správnou odpověď 1 bod.